

وزارت تحصیلات عالی

ریاست امور محصلان خصوصی

پوهنتون دعوت

معاونیت اداری و مالی

مدیریت عمومی اداری و مالی

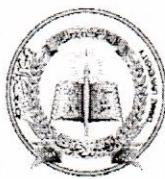
مدیریت منابع بشری

پالیسی

آزادی علمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت تحصیلات عالی

ریاست امور محصلان خصوصی

پـوهـنـتـون دـعـوـت

معاونیت اداری و مالی

مدیریت عمومی اداری و مالی

مدیریت منابع بشری

پـالـیـسـی آـزـادـی عـلـمـی

مقدمه

وزارت تحصیلات عالی به این امر معتقد است که بدون آزادی علمی، نهاد های اکادمیک نمیتوانند رشد نمایند جنگ بیشتر از چهار دهه، ضربه محکمی بر پیکر آزادی علمی در نهاد های تحصیلات عالی وارد آورده است . هرقدر دریک جامعه به آزادی علمی ارج گذاشته شود، موانع از سر راه آزادی علمی برطرف گردد و منابع وسیع در اختیار قشر منور کشور به خصوص استاد و محصل قرار داده شود، به همان اندازه جای تقلید را نوآوری و ابتکار میگیرد و احساس مسؤولیت در برابر رشد جامعه از طریق نظریه های نو و تحقیقات علمی مفید و موثر برای جامعه در وجود استادان و محصلان تبارز میکند. آزادی علمی، موجب میشود تا فضای نهاد های علمی و صنوف درسی، فضای گفتگوها و گفتمانهای ثمر بخش و رهگشا، مکانی برای ارایه کنفرانسها و راه اندازی سیمینار های علمی وورکشاپهای آموزشی، تحقیقات علمی، رشد فرهنگ کتابخوانی و مشغول شدن در سایتهاي علمي اнтерنټي، نوشن مقاله ، کتاب ، نقد و بررسى آثار علمي و نشر و چاپ آن و سهیم شدن در تولید دانش جدید باشد .

وجود چنین فضایی در نهاد های تحصیلات عالی، بر جریانهای اجتماعی بیرون نهاد های تحصیلات عالی اثر گذاشته رشد جامعه) اعم از مادی و معنوی (را سبب میشود؛ برخلاف، در جامعه دگم و بسته نه تنها علم رشد نمیکند؛ بل استبداد نیز بیداد مینماید . روی این اصل، بورد ارتقای کیفیت ریاست ارتقای کیفیت و اعتبار دهی وزارت تحصیلات عالی پالیسی حاضر را برای تحقق هرچه بیشتر معیار های یازده گانه ارتقای کیفیت ترتیب نموده است .

در این پالیسی مواردی وجود دارد که استادان و محصلان در انجام آن دست بازدارند و مواردی هم دیده میشود که استادان و محصلان نباید به آن مبادرت ورزند. به این اساس اگر آزادی علمی به صورت درست تعبیر و تفسیر شود، از این آزادی علمی باعث رشد استاد و محصل و در یک کلام باعث رشد جامعه علمی میشود؛ اما اگر از آزادی علمی تعبیر نادرست صورت بگیرد و به اصطلاح نوعی مصونیت کاری به استاد و محصل بدهد، جامعه به طرف فلاکت و بی بند و باری کشانده میشود.

مفاهیمی آزادی علمی در پوهنتون دعوت

ماده اول

پوهنتون دعوت، متعهد به آزادی علمی بوده از آن حمایت مینماید. بر همین اساس استادان و محصلان بدون خوف و هراس میتوانند در مباحث علمی در داخل و خارج نهاد تحصیلات عالی اشتراک نمایند.

ماده دوم

آزادی علمی، در پوهنتون دعوت، شگوفایی و رشد شخصیت را که یکی از اهداف تعلیم و تربیه است به بار می آورد.

ماده سوم

آزادی علمی، حق هر عضو کادر علمی را در رابطه به داشتن فلسفه دعوت و تعهدات فکری- عقلانی اش تثبیت مینماید. این امر یکپارچه گی فکری - عقلانی سیستم تحصیلات عالی را حفظ نموده ، به عame مردم خدمت میکند

ماده چهارم

آزادی علمی، به اعضای کادر علمی و محصلان حق میدهد که تا نظریات شان را به شکل گفتاری، نوشتاری و الکترونیکی در داخل و خارج از محوطه نهاد تحصیلی، بدون ترس و نگرانی از مجازات، بیان نمایند به شرط آن که اظهارات شان باعث آسیب و ضرر رساندن به دیگران نگردد.

ماده پنجم

اعضای کادر علمی از نگاه مسلکی دارای صلاحیت و آگاهی لازم و صداقت در مقابل نظام تحصیلات عالی و رشته تخصصی شان میباشد .

ماده ششم

آزادی علمی، به اعضای کادر علمی و محصلان با در نظر گرفتن منافع عامه، حق میدهد که تحقیق نمایند و نتایج تحقیقات خویش را آزادانه بیان کنند.

ماده هفتم

پوهنتون، به منظور حفظ و حمایت از آزادی علمی نتایج تحقیقات علمی را که منافع جامعه را خدشه دار نسازد بدون سانسور به نشر میرساند.

ماده هشتم

نهاد تحصیلات عالی، به هیچ سیاستمدار و دولتمرد حق مداخله و تحمیل عقاید و نظریات سیاسی شان را در تحقیقات علمی استادان نمیدهد.

ماده نهم

پوهنتون، بر مبنای آزادی علمی از موقف اعضای کادر علمی و محصلان در رابطه به عدم موافقت مستدل و منطقی ایشان با پالیسی ها و پیشنهادات اداری حمایت مینماید.

ماده دهم

آزادی علمی، به استادان و محصلان حق میدهد که در صورت تلف شدن حقوق شان ویا هتك حرمت به ایشان، مطالبه جبران خسارات یا اعاده حیثیت مینماید.

ماده یازدهم

آزادی علمی، به استادان و محصلان حق میدهد تا در محتوای مواد یک کورس مطابق ضرورت بازار کار تغییرات و تعدیلاتی را مطالبه و پیشنهاد نماید.

ماده دوازدهم

آزادی علمی، به استادان و محصلان حق میدهد تا نظریات یکدیگر را به چالش بگیرند؛ ولی به خاطر داشتن چنین نظریات مورد تنبیه و یا محکومیت قرار نگیرند.

ماده سیزدهم

آزادی علمی، از موقف استاد در قسمت ارزیابی و تثبیت نمره به محصل تا جایی که نمره داده شده غیر مسؤولانه، غیر عادلانه و در مخالفت با معیار های ارزیابی نباشد حمایت میکند و حق فرد و نهاد تحصیلی را غرض حفظ معیار های علمی محترم میشمارد.

ماده چهاردهم

آزادی علمی به اعضای کادر علمی، حق میدهد که میتواند تدریس مضمون محوله خویش را مطابق محتوای مضمون انتخاب نماید.

ماده پانزدهم

مطابق آزادی علمی، به محصلان حق داده میشود نظریات خویش را در باره تصامیمی که آنها را متاثر میسازد و بر آنان تطبیق میشود ، ابراز نمایند و نظریات شان در اتخاذ تصامیم در حساب گرفته شود .

ماده شانزدهم

آزادی علمی، به محصلان حق میدهد در کمیته نظم و دسپلین عضویت داشته و از شفافیت تصامیم این کمیته اطمینان داشته باشد.

ماده هفدهم

آزادی علمی، به محصلان حق میدهد تا در ارزیابی کیفیت تدریس استادان، سهیم باشند .

موارد مخالف آزادی علمی در پوهنتون دعوت

ماده هجدهم

آزادی علمی از آن عضو کادر علمی که حاضر به پاسخگویی و ارایه توضیحات در مورد ادعاهای خلاف رفتاری غیر علمی یا نقض و تخطی از پالیسی های معقول نهاد تحصیلات عالی نمیباشد ، حمایت نمیکند .

ماده نزدهم

آزادی علمی از عضو کادر علمی در مورد مجازات غیر پوهنتونی و قانون شکنی اش حمایت نمیکند.

ماده بیست

آزادی علمی از آنده استادانی که تنها به اجرای مکلفیت های درسی خویش پرداخته و از سهم گیری در سایر امور پوهنتون شامل: اشتراک در کمیته ها، مجالس، کنفرانس ها، ورکشاپ ها، سمینارها، انجام کار های عملی و لابراتواری، نوآوری در پروسه تدریس و آموزش، امور دیپارتمنت، ارتقای کیفیت، نقش پوهنتون در جامعه و ... ابا میورزن، حمایت نمی کند.

ماده بیست و یکم

آزادی علمی، اجازه نمیدهد که عضو کادر علمی کسی را تهدید کند، اذیت نماید، مروعب کند، تمسخر نماید یا نظریات خویش را بالای محصلان تحمیل کند.

ماده بیست و دوم

آزادی علمی محصل، مانع مطالبه استاد از این امر نمیگردد که محصل باید مضمون را خوب بیاموزد و ضوابط اساسی و اکادمیک نهاد تحصیلی را رعایت نماید.

ماده بیست و سوم

آزادی علمی، تضمین نمیکند که یک عضو کادر علمی غیر شایسته و بی کفايت به طور دائمی منحیث عضو کادر علمی باقی بماند و به وظیفه اش ادامه بدهد.

ماده بیست و چهارم

آزادی علمی به عضو کادر علمی و محصلان حق نمیدهد که خلاف اصول و مقررات دیپارتمنت، پوهنچی و نهاد تحصیلات عالی عمل نمایند؛ اما این حق را میدهد که از قوانین و مقرراتی که غیر عادلانه است، انتقاد نماید.

ماده بیست و پنجم

آزادی علمی، از عضوکادر علمی ومحصلان در صورت خلاف رفتاری از ضوابط حمایت نمیکند؛ ولی لازم میداند که در صورت موجودیت ثبوت صریح و شفاف، اجرای قانونی به عمل آید و برخورد عادلانه صورت بگیرد.

ماده بیست و ششم

آزادی علمی از آن عضو کادر علمی که مکرراً غیر حاضری مینماید و یا از تدریس مضمون تعیین شده و ساعت مکلفیت درسی بدون عذر موجه ابا میورزد حمایت نمیکند.

نیازمندی های آزادی علمی در پوهنتون دعوت

ماده بیست و هفتم

تحقیق آزادی علمی، برای شگوفا شدن علم و دانش به یک سلسله امکانات مادی و معنوی زیر ضرورت دارد:

1. تشویق استادان و محصلان برای فعالیتهایی که نشان دهنده آزادی علمی است.
2. بررسی فعالیتهای نهاد تحصیلات عالی با در نظرداشت ارزشهایی که مربوط به آزادی اکادمیک است
3. تأکید مداوم رهبری نهاد تحصیلات عالی برای فضایی که در آن عملکردها، رفتار و افکار بتواند نتیجه یا موثر بر آزادیهای اکادمیک باشد.
4. موجودیت کتابخانه، استفاده از کتاب و راههایی که محصلان از طریق درسها مشخص به کتاب و کتابخانه و سایتهای اینترنتی دسترسی پیدا کند.
5. فضای مناسب در کتابخانه برای استفاده کننده گان.
6. موجودیت منابع مورد نیاز دیپارتمانتها در کتابخانه ها
7. رهنمایی محصلان برای مطالعه و فعالیتهای تحقیقی در پیوند با دروس شان و مطالعات آزاد
8. موجودیت تالار مجهر با وسایل تحقیکی مورد نیاز برای کنفرانسها، نشستهای علمی و گفتمانها و انجام پروژه های علمی
9. موجودیت لابراتوار های مجهر و مرتبط به رشته در دیپارتمانها

ماده بیست و هشتم

هر نوع تخطی توسط استادان و محصلان، از مواردی که در بالا ذکر شد، مطابق قانون، مقررات و لوایح تحصیلات عالی مورد بازپرس قرار میگیرد.

پالیسی هذا در پروتوكول شماره (۵۵) مورخ ۲۶ آذر ۱۳۹۹ مجلس شورای علمی مورد تایید قرار گرفت و اعتبار از همین تاریخ مرعی الاجرا می باشد.

